

сигуряване: от Букурещ по негова заръка се разпращат във вътрешността на българските земи редица доброволци /като споменатия Кара Матю/, преди още русите да преминат и да стане сложно проникването през турските караули и укрепления. Изправен в момента пред трудна задача, все пак той съумява да научи достатъчно за това "как стоят турците в града, ... колко табии има, какви топове?"²⁸

Твърде жалко е, че в спомените си войводата не отделя повече място на времето, когато неговата чета /разделена на подчети / се намира в Еленския край. Пропуснатото се допълва от документални и други източници, свързани с опитите на турското командване да превземе Търново от направлението през град Елена. В целия този процес - разузнаване, охрана, в ожесточените боеве вземат участие и българските чети. В руските военни доклади непокрито се потвърждава наличието на достатъчно информация, получена чрез доброволците. По повод злополучното сражение при Елена полк. Де Прерадович пише в спомените си: "Радостта за превземането на Плевен се потъмняваше до някоя степен от разказите за Еленската катастрофа; лошите язици казват, че всичко било произлязло от невнимание, казват че не са искали да вярват в настъпването на турците, макар че началството е било предупредено за приближаването на Сулеймана от дотичалете из Сливен българе..."²⁹ Разбира се, едва ли можем да твърдим, че точно чрез "милиционерите" на Хитов са дошли всички тези данни, но е допустимо, поне що се отнася до Сливен /едни от най-опитните му момчета са или от там, или от околните села /. Друг е въпросът, на който мнозина от изследвачите дават отговор-относно причините за вече цитираното изгубено сражение, но това е твърде обемен проблем, за да се разглежда паралелно.

В походния бележник на войводата са съхранени записки, които пряко кореспондират с въпроса за времето и пространственото направление в действията на ръководените от него чети. Впечатляващи са както техният обсег, така и разнопосочието им. Ако за октомври доминират маршрути около Елена, Търново, Ново село, Златарица, Сливен /напр. на 3 октомври за там са тръгнали "пет душа- дадени 7 пол. за харч."³⁰; в началото на ноември определящи са направлението за Дряново, Трявна, Габрово, Севлиево. Цитирани са датите, на които са изпратени хората, а често пъти се посочва и сумата "за харч", която най-малкото подсказва за какъв отрязък от време ще се пребивава там. Много често се командироваха момци по линията Севлиево, Ловеч, Троян, Тетевен, Рибарица, с.Сопот, с.Балван и др. и то около средата на месец ноември - от 6-ти до 15-ти.³¹ Очевидно става дума за изпълнението на специални поръчения по тези места, които имат връзка с плановете за превземането на Плевен и с предотвратяване на опитите за предислокация на турска армия от София - към Орхание. Горното е свързано пък с планирания демарш на отряда на ген.Гурко с цел да се укрепят фронтът при Ловеч и да се попречи за изпращането помощ на Осман паша. За целта освен централната служба /ръководена от полковник Артамонов/ и към Западния отряд е създадена друга разузнавателна част, поверена на княз А. Н.Церетелев.³²